

בש"פ 7743/19 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 7743/19

לפני: כבוד השופט א' שטיין

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד אופיר ביתן

בשם המשיבים: עו"ד אמיר נבון

החלטה

1. לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרם של המשיבים מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 4.12.2019 ב-90 ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 5056-03-19 בבית המשפט המחוזי ירושלים, לפי המוקדם.

2. ביום 4.3.2019 הוגש לבית משפט קמא כתב אישום נגד המשיבים ונגד ארבעה נאשמים נוספים, כולם בני משפחה אחת - שישה אחים (שביניהם המשיבים) ואב המשפחה. עובדות כתב אישום זה פורטו בהרחבה בהחלטתה של השופטת ד' ברק-ארז בבש"פ 2584/19 עבאסי נ' מדינת ישראל (30.4.2019) (להלן: בש"פ 2584/19); ועל כן

אסתפק בעיקרי הדברים הדרושים לשם ההכרעה בבקשה הנוכחית. כתב האישום מספר כי בין משפחת הנאשמים לבין משפחת המתלוננים, המתגוררות בשכנות (להלן: המתלוננים), התגלע סכסוך בעקבות אירוע בו הותקף המשיב 2. במסגרת סכסוך זה, ירק המשיב 1 לעברה של ח', אם משפחת המתלוננים. לאחר מכן, הגיעו למקום הסמוך לבית המתלוננים (להלן: זירת האירוע) המשיב 1, ע' (בנה של ח') ובנו (להלן: המנוח), שם היכו האחרונים את המשיב 1 עד שזה נמלט לביתו. בהגיעו לביתו, הזעיק המשיב 1 את חמשת אחיו לזירת האירוע, ואילו הגיעו למקום מצויידים באלות, באבנים ובסכינים. בזירת האירוע התפתחה בין שתי המשפחות קטטה אלימה, שבמהלכה שלפו המשיבים 1 ו-2 את הסכינים שהכינו מבעוד מועד ודקרו באמצעותם את ע', את אחיו של ע' ואת המנוח, ואילו שלושה מאחיהם היכו אותם באלות ובידיהם. לאחר מכן, עלו המשיב 3 ואחד מאחיו (שאיננו צד להליך דנן) על גגון חנייה סמוך והשליכו אבנים לעבר המתלוננים. כתוצאה מהמעשים המתוארים נפטר המנוח, לע' ולאחיו נגרמו פצעי דקירה וחבלות נוספות, ואילו לביתו של ע', שניסתה לגונן על בני משפחתה, נגרמו חבלות בשתי ידיה.

בשל מעשיהם אלו יוחסהלשלושת משיבים עבירת חבלה בכוונה מחמירהלפי סעיפים 329(א)(1), 329(א)(2) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; ולמשיבים 1 ו-2 יוחסה, בנוסף, עבירת הריגה לפי סעיפים 298 ו-29 לחוק.

3. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית משפט קמא בגדרי מ"ת 5140-03-19 בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בבקשתה טענה המדינה כי יש בידיה ראיות לכאורה המאמתות את המיוחס למשיבים בכתב האישום; כי נשקפת מהם מסוכנות בדרגה גבוהה, אשר נלמדת מחומרת העבירות המיוחסות להם ומנסיבות ביצוען; כי קמה נגד המשיבים חזקת מסוכנות סטוטורית מכוח סעיף 21(א)(ב)(ג)(4) לחוק המעצרים; וכי מתקיימות לגביהם עילות מעצר לפי סעיפים 21(א)(1) ו-21(א)(1)(ב) לחוק זה.

4. ביום 7.4.2019 נעתר בית משפט קמא (השופט א' אברבנאל) לבקשת המדינה והורה על מעצרו של המשיבים מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים נגדם. בהחלטתו התייחס בית המשפט לתשתית הראייתית הקיימת וקבע כי היא מספיקה לצורך ההוכחה לכאורה כי המשיב 2 דקר למוות את המנוח וכי המשיבים 1 ו-3 גרמו למתלוננים חבלות חמורות, ולמצער השתתפו באירוע האלים כמבצעים בצוותא. בית המשפט עמד גם על המסוכנות הנשקפת מהמשיבים, אשר נלמדת ממעשיהם ומנסיבות ביצועם - ובאשר למשיב 3, גם מעברו הפלילי - וקבע כי לא קיימת חלופת מעצר שתוכל לאיין את מסוכנותם.

5. על החלטה זו עררו המשיבים 1 ו-3 לבית משפט זה בטענה כי בית משפט קמא הורה לעצרו מבלי שנערך תסקיר שירות המבחן בעניינם ומבלי לבחון את אפשרות שחרורם לחלופת מעצר נוכח קשיים ראייתיים הקיימים בתיק. בית משפט זה דחה ערר זה ברובו, בקבעו כי קיימת תשתית ראייתית לכאורת מספיקה לשם מעצר המשיבים הללו (בש"פ 2584/19 הנ"ל, פסקה 25). לצד זאת, הוחלט לקבל את עררו של המשיב 3 בכל הנוגע להזמנת תסקיר מבחן בעניינו, וזאת נוכח מעורבותו המצומצמת יחסית באירוע (שם, פסקה 26).

6. ביום 16.5.2019 הוגש תסקיר מבחן כאמור, ובו נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרור המשיב 3 לחלופת מעצר עקב התרשמותו כי קיים סיכון גבוה להישנות ההתנהגות הפוגענית מצדו, ועקב אי הגעת המפקחים שהוצעו לפגישה שנקבעה עמם לצורך התאמת החלופה למעצרו. ביום 13.6.2019 הודיע בא-כוחו של המשיב 3 כי עקב אי מציאת חלופת מעצר מתאימה עבורו, הוא מסכים למעצרו; ובהתאם לכך, הורה בית משפט קמא על מעצרו עד תום ההליכים.

7. ביום 3.12.2019 הגיש המשיב 3 בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית משפט קמא מיום 13.6.2019, ובה ביקש כי תיבחן האפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בקשה זו נקבעה לדיון ביום 23.12.2019, ובמסגרתו עתיד להישקל, בין היתר, תסקיר עדכני של שירות המבחן אשר יוגשימים הקרובים.

8. המדינה מבקשת כעת להאריך את מעצרו של המשיבים בתשעים ימים נוספים, בטענה כי מסוכנותם נלמדת מחומרת המעשים המיוחסים להם ומנסיבות ביצועם. בנוגע למשיבים 1-2, מוסיפה המדינה וטוענת כי דרגת מסוכנותם הינה גבוהה במיוחד נוכח שימושם בנשק קר במהלך האירוע ונוכח התוצאות הקטלניות של מעשיהם; ובנוגע למשיב 3, טוענת המדינה כי מסוכנותו נלמדת גם ממעברו הפלילי אשר כולל ניסיון לתקוף שוטר, שבגינה הוא גם ריצה מאסר בפועל. בהקשר זה מפנה המדינה גם לתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של משיב זה. באשר לניהול המשפט גופו, המדינה טוענת כי על אף העיכוב אשר חל בתחילת שמיעת העדויות - עיכוב אשר נבע מבקשות דחייה שהוגשו על ידי המשיבים וכן מניסיון הצדדים להגיע להסכמות בנוגע לתיק-משפטם של המשיבים מתקדם בקצב משביע רצון. לדבריה, עד כה נתקיימו ארבע ישיבות הוכחות שבמהלכן נשמעו שבעה עדי תביעה, שביניהם גם המתלוננים. כמו כן נקבעו ארבעה מועדי הוכחות נוספים לשמיעת עדי התביעה, שבסיומם תתקרב פרשת התביעה אל קו הסיום.

9. המשיבים, מנגד, מתנגדים לבקשה בשל תחזיתם כי משפטם יימשך עוד זמן רב. מטעם זה, לדעתם, יש לבחון את האפשרות לשחררם לחלופת מעצר כבר בשלב זה. באשר לראיות לכאורה הדרושות למעצרו עד תום ההליכים, המשיבים מבהירים כי בעת הזאת הם לא באים לחלוק על קיומן ועל אשר נקבע בעניין בהחלטת בית משפט זה בבש"פ 2584/19 הנ"ל, אך מציינים כי בדעתם להעלות במסגרת בקשה לעיון חוזר, לצד טענות שתתמוכנה בשחרורם לחלופת מעצר, את השגותיהם ביחס למצב הראיות. בהקשר זה מפרטים המשיבים וטוענים, כי המדינה תתקשה עד מאד להוכיח את היסוד הנפשי הדרוש להתהוותן של העבירות המיוחסות להם ולהתמודד עם קשיים ראייתיים נוספים אשר עומדים בדרכה.

10. אינני שותף לתחזית המשיבים בנוגע להימשכות ההליך העיקרי. הבקשה שלפניי היא הבקשה הראשונה להארכת מעצרו מעבר לתשעה חודשים אשר באה בגדרי סעיף 62 לחוק המעצרים. משפטם של המשיבים מתנהל בקצב משביע רצון. מעשי אלימות המיוחסים להם, המאומתים בראיות לכאורה, הינם חמורים מאד. מסוכנות הנשקפת מכל אחד מהם נמצאת ברף גבוה, אם לא גבוה מאד. בנסיבות אלו, אם כן, ומבלי להקל ראש בטענות המשיבים - שמקומן בבקשה לעיון חוזר ולא כאן - מן הדין להורות על הארכת מעצרו כמבוקש על ידי המדינה; וכך אני מורה.

ניתנה היום, י"ט בכסלו התש"ף (17.12.2019).

שׁוֹפֵט